

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА»

Галузь знань		29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	
Освітньо-професійні програми		«Міжнародні відносини та регіональні студії»		Тип дисципліни	обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна підготовка
	4	120	30	15	-	75 в т.ч. індивідуальні завдання (курсова робота) 30 год.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з навчальних курсів:	Історія міжнародних відносин, Теорія міжнародних відносин, Політологія, Історія України, Країнознавство та ін.
--	--

Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою	
--	--

Мета курсу:	розкриття процесу формування та основних етапів розвитку сучасної системи міжнародних відносин
--------------------	--

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу; ЗК 2 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; ЗК 3 – здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово; ЗК 4 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК 8 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті; ЗК 10 – здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.	ФК 1 – знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин. ФК 2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, економічному, чуспільному, культурному. ФК 9 – розуміння міжнародних інтеграційних процесів та місця в них України; ФК 10 – знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені; ФК 11 – розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав; ФК 12 – знання природи та еволюції міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними; ФК 14 – знання про міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини;

Результати навчання (програмі результати навчання – ПРН)

ПРН 1 – знання про природу, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин;

ПРН 3 – знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;

ПРН 11 – визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів;

ПРН 13 – аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики;

ПРН 18 – аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням правил їх оформлення;

ПРН 19 – оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах;

ПРН 23 – вести ділові бесіди у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики;

ПРН 27 – здійснення політичного огляду міжнародних подій в Європі та виявлення проблем в політиці сусідства;

ПРН 31 – розуміння процесів модернізації в країнах Азії та Африки;

ПРН 32 – знання актуальних проблем міжнародних відносин в Латинській Америці;

ПРН 33 – розуміння зовнішньої політики США та країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи.

ПРН 36 – визначати сутність геополітичних та геоекономічних інтересів держав;

ПРН 37 – аналізувати зовнішню політику, в т. ч. зовнішню політику України

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Розділ 1. Вступ. Міжнародні відносини та світова політика.			
Розділ 2. Сучасні міжнародні відносини та світова політика. Постбіполярний світ			
Тема 1. Вступ. Етапи та особливості міжнародних відносин у Давнину, Середні віки та Новий час	Лекція 1		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 2. Етапи та особливості міжнародних відносин в 1914-1945 рр.	Семінар 1	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 3. Формування біполярного світу. Перша фаза Холодної війни (друга половина 1940-х – 1960-ті роки).	Лекція 2		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 2	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 4. Міжнародні відносини та світова політика в роки «розрядки» та другої фази Холодної війни (1970-ті – 1991 рр).	Лекція 3		Лекція-візуалізація (Power Point). бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 3	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 5. Процеси європейської інтеграції у другій половині ХХ ст.	Лекція 4		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення

Тема 6. Система міжнародних відносин Центрально-Східної Європи у другій половині XX ст.	Лекція 5		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 7. Американська система міжнародних відносин у другій половині XX ст.	Семинар 4	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 8. Міжнародні відносини на Близькому і Середньому Сході та в Африці у другій половині XX ст.	Семинар 5	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 9. Міжнародні відносини в Азії та АТР у другій половині XX ст.	Лекція 6		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 10. Основні параметри сучасної системи міжнародних відносин. Європейська система міжнародних відносин на початку XXI ст.	Лекція 7		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 11. Міжнародні відносини на пострадянському просторі	Семинар 6	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 12. Міжнародні відносини на Близькому і Середньому Сході та в Африці на початку XXI ст.	Семинар 7	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 13. Міжнародні відносини в Азії та АТР на початку XXI ст.	Лекція 8		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 14. Зовнішня політика США, Канади та американська система міжнародних відносин на початку XXI ст.	Лекція 9		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 15. Зовнішня політика України після проголошення незалежності	Семинар 8	5	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Виконання курсової роботи		20	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка тексту дослідження, доповіді та презентації
Підсумковий контроль знань		40	Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Екзаменаційний білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь
Додаткові бали в рамках неформальної освіти			Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, проектна робота тощо.

Складові оцінювання виконання курсової роботи

1	Оформлення роботи відповідно до вимог	до 2 балів
2	Структурно-логічна побудова роботи, актуальність та новизна (зміст вступу)	до 3 балів
3	Розділ 1 (глибина та якість дослідження)	до 5 балів
4	Розділ 2 (глибина та якість дослідження)	до 5 балів

5	Висновки до курсової роботи	до 2 балів
6	Захист роботи (наявність презентації, загальний рівень володіння інформацією, відповіді на запитання)	до 3 балів
7	Усього (максимальна кількість)	20 балів

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс) –

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<p><u>Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Актуальні проблеми міжнародних відносин 2) Актуальні проблеми політики 3) Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Серія: Міжнародні відносини 4) Вісник Львівського національного університету. Серія: Міжнародні відносини 5) Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Караїзна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»; Серія «Історія» 6) Зовнішні справи 7) Стратегічна панорама 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Дорошко М.С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору : навч. посіб., 2012. 228 с. 2) Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і – 2000-і роки): Навч. посіб. / О. П. Іваницька. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 720 с. 3) Міжнародні відносини та світова політика: Підручник / Кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський; за ред. В. А. Манжолі. К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. 863 с. 4) Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1914-1991 роки: Навч. посіб. / С. В. Пронь. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. 140 с. 5) Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. 6) Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. К.: Вадекс, 2019. 442 с. 7) Hilz W. Deutsche Außenpolitik. / W. Hilz. Stuttgart Verlag W. Kohlhammer GmbH, 2017. 171 S. 8) Nye J.Jr., Welch D. A. Understanding Global Conflict and Cooperation: An Introduction to Theory and History (9th Ed.). London: Pearson, 2013. 384 p.
--	--

- Середовище аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання заліку відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Самостійна робота включає в себе: підготовку індивідуального проекту.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.
- Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЕКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проектів Жан-Моне модуль, К1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усний виступ, презентація, дискусія, відповіді на питання	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки; відповідь обов'язково супроводжується презентацією; студент активно працює протягом усього семінарського заняття, демонструє глибоке	5

	оволодіння лекційним матеріалом, а також знання спеціальної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, впевнено відповідає на додаткові запитання.	
	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст питань; відповідь супроводжується презентацією; у процесі підготовки доповіді студентом було використано основну літературу, відповідаючи на запитання студент виявляє знання лекційного матеріалу, в процесі викладання деяких позицій не вистачає достатньої глибини та аргументації; студент не впевнено відповідає на додаткові запитання, допускаючи, при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	4
	В цілому студент володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей викладає його основний зміст, виявляє знання лекційного матеріалу виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки; під час підготовки відповіді не була використана рекомендована література; у відповіді допущено суттєві неточності та помилки.	3
	Бали нараховуються в разі якщо відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, втім, відсутні глибокий та всебічний аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація; студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.	2
	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	1
	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.	0
Самостійна робота		
Тема 1	Вступ. Етапи та особливості міжнародних відносин у Давнину, Середні віки та Новий час. Розширити лекційний матеріал інформацією про Середземноморську систему міждержавних відносин в VI ст. до н. е. – V ст. н. е.	3 години
Тема 2	Етапи та особливості міжнародних відносин в 1914-1945 рр. З'ясувати головні протиріччя західних держав щодо репараційного питання в 1919-1929 рр.	3 години
Тема 3	Формування біполярного світу. Перша фаза Холодної війни (друга половина 1940-х – 1960-ті роки). Проаналізувати дискусійні питання про фактори, що впливали на формування зовнішньополітичних доктрин СРСР та США після Другої світової війни.	3 години
Тема 4	Міжнародні відносини та світова політика в роки «розрядки» та другої фази Холодної війни (1970-ті – 1991 рр). Розширити лекційний матеріал інформацією про причини налагодження американо-	3 години

	радянського діалогу в середині 1980-х рр.	
Тема 5	Процеси європейської інтеграції у другій половині ХХ ст. Проаналізувати наслідки створення і розвитку ЄАВТ для процесу подальшої західноєвропейської інтеграції	3 години
Тема 6	Система міжнародних відносин Центрально-Східної Європи у другій половині ХХ ст. Розширити лекційний матеріал інформацією про підпорядкування зовнішньої політики країн ЦСЄ радянському диктату	3 години
Тема 7	Американська система міжнародних відносин у другій половині ХХ ст. Проаналізувати умови, процес підготовки і підписання статуту Організації американських держав	3 години
Тема 8	Міжнародні відносини на Близькому і Середньому Сході та в Африці у другій половині ХХ ст. Проаналізувати, якими були причини та наслідки створення Ліги арабських держав	3 години
Тема 9	Міжнародні відносини в Азії та АТР у другій половині ХХ ст. Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням зовнішньої політики Китайської Народної Республіки в кінці 1940-х – кінці 1970-х рр.	3 години
Тема 10	Основні параметри сучасної системи міжнародних відносин. Європейська система міжнародних відносин на початку ХХІ ст. Розширити лекційний матеріал інформацією про значення діяльності Організації безпеки та співробітництва в Європі.	3 години
Тема 11	Міжнародні відносини на пострадянському просторі. Проаналізувати діяльність позарегіональних акторів на пострадянському просторі (ЄС, США, КНР)	3 години
Тема 12	Міжнародні відносини на Близькому і Середньому Сході та в Африці на початку ХХІ ст. Проаналізувати, якими були головні напрями африканської політики КНР	3 години
Тема 13	Міжнародні відносини в Азії та АТР на початку ХХІ ст. Розширити лекційний матеріал інформацією про основні параметри зовнішньої політики Австралії та Нової Зеландії	3 години
Тема 14	Зовнішня політика США, Канади та американська система міжнародних відносин на початку ХХІ ст. Лекційний матеріал доповнити інформацією про латиноамериканський вектор зовнішньої політики адміністрації Д. Трампа	3 години
Тема 15	Зовнішня політика України після проголошення незалежності. Проаналізувати сучасну міжнародно-правову базу та механізм співробітництва України та ЄС	3 години
	Підготовка курсової роботи	30 годин
	Разом	75 годин